

פְּטִיָּה (פּוֹטֵר) פְּתִיחַ סוּכַת הַשִּׁירָה

הַמָּקוֹם פּוֹתֵחַ אֶת פִּי וְכֹלֵם יוֹצְאִים

הַיָּפִי הוֹלֵךְ בְּמַדִּים יוֹרֵה לְכֹל עֶבֶר

צֶדֶק חֲצִי מֵאֵהָב
מִתְנַגֵּב לְחֻרְרֵי בְּלִילָה

מִקְצֵר אֶת חַיֵּי בְּיוֹם
כָּל פַּעַם שֶׁכָּא לּוֹ

צֶדֶק חֲצִי מֵאֵהָב
וְחֲצִי מוֹסֵר וְצֶדֶק

הוּא יוֹדֵעַ מִי וּמִתִּי
צָרִיד לְלַחֵץ עַל הַהֲרָק

צֶדֶק – מְזוּג אֲוִיר,
לֹא בְּשִׁלִּטַת אָדָם

לֹא נִרְכָּשׁ בְּלֻדָּה
וְלֹא נִקְרָא כְּתוּיִם

בוֹא לְחֻרְרֵי הַלֵּילָה
צֶדֶק זִינוּ עֲלֵית

הִיָּה לִי מוֹרָה וּמּוֹת
בְּכַתִּיבְתִי הַפְּלִילִית

פֹּה מִשְׁתִּילִים בְּלוֹטוֹת הַלֶּכֶה
תִּכְרַף נִחְתָּךְ גַּם אוֹתָךְ

אֲנַחְנוּ, הַמְּלִים שֶׁכָּעַת מְקִיפּוֹת אוֹתָךְ
נִתְוֹדָה – תְּמִיד חִכִּינוּ לָךְ
אָרְכְּנוּ בְּבָאוֹת
בְּתַקְוָה שֶׁתְּבוֹא לְבַעַר

נִפְעַר בִּי קוֹס
נִפְעַר בִּי קוֹס, אָבוּי!

אִיזוּ בְּדִדּוֹת לְמִלִּים
בְּזִמְזוּ הַפְּסָקָת אֵשׁ
לוֹ רַק יִדְעֶתָ, הִיִּית אֲנֵאלֶפְבֵּית

אָבָא, אֵיךְ זֶה לְמַכּוֹר אֶת הַנְּשִׁמָּה?
וְהַעֲקָר, בְּשִׁבִיל מָה? בְּשִׁבִיל מָה?

בְּשִׁבִיל מָה בְּלַעַת סִכַּת הַשִּׁירָה?
וְהִיא מִשְׁפָּחָה
בְּתַנְּאֵי מִשְׁטָח
בְּדֶרֶךְ מִשְׁל
סִסְמָה וּמַחְרִזוֹת
בְּשִׁפְת חֲשֵׁמֶל

ראית מה זה?

נפערתי בה – וזה וואו!

קולות שבלעת כצחוק רעיל

כדבש מיתר

כלחם גולה מפחלץ

שהבאת בכנף מעיל

לכאן בהמר פעיל

לא לא חקי אפלו

סתם מגעיל

בלנו שמחים

שדוקא אותה הרעילו

אני מחזיק אותך בחלל הפה

אבא, למד את הבטלים לגבר על הבטלה.

אבא, למד את העמלים לשאת את ההשפלה.

בקנסיה אומרים: הבוס צחק עלינו

בדאר אומרים בפרוש:

בשביל מה לנו אלוהים? בשביל מה?

חרוז אחד שם רבנו של עולם בפנינו –

גבול – בול

את תכן המכתבים לא גלה

רק פעם אחת ראינו המגלה

עצמה מרחוק כמו גלוייה

לגעת לא ידענו

גם לא בבטנת המעטפה

כּי לָנוּ רַק לְנֶשֶׁק נִיר מְשִׁי
לְחַדֵּל בְּשִׁקֵּט

תְּרַשֶׁה וּתְגַרֵּם לְאַנְשֵׁי הַדָּאָר לְגַעַת בְּמַגְלָה.
אִם לֹא נִתְאַמְצוּ בְּמִלּוּא הַעֲצָמָה לְעוֹלָם לֹא תֵצֵא הַמְּגֵלָה!

מִי בּוֹחֵר בְּעִמּוּד הַשְּׂרָרָה שְׁלֶךְ?
מִי בּוֹחֵר בְּנוֹזְלֵי הַמּוֹחַ שְׁלֶךְ?

מִי זֶה אוֹמֵר – לֹא צָרִיךְ סְחוּג
תָּן לִי ת'סְחוּס שְׁלֶךְ
תָּן לִי חֲבוּק!

מִיִּתֵּר הַמְּחוּל
תָּן לִי ת'טְחוּל שְׁלֶךְ

תְּרוּם לִי צַעֲצוּעִים!

אוֹלֵי בְּאֵמַת הַבְּדוּר – שְׁגָעוֹן
אֶךְ אֲנִי רוֹצֵה אֶת הָאוֹן שְׁלֶךְ

(מְחַצִּיתָנוּ שׁוֹטְרִים)

דְּרִישׁוּתִי מִחֲלִיל – שִׁנְקָב בְּשִׁנִּי
וּמָה עִם הַתֶּף?

הַתֶּף שִׁיְהִיָּה עֲשׂוּי מְעוֹר בֶּן בְּכוֹר, מִמִּילָא הוּא מְגַבֵּל –

הָאֵם הוּא אֲתָנּוּ הַיּוֹם,

מִי שְׁאוֹמֵר כֶּךָ וְכֶךָ שְׁמַעֵל?

על מי נאמר גדולה היא הכבשה
העומדת בין שבעים זאבים
אם לא על זה שמחר יופיע בכותרות
אחותו נותנת לערבים

ושהודה בעצמו
לעלוקה שתי בנות – הב הב
וגם הקפוד
רק הורש עוד עוד
כי שני קוצים לו
העט והמחט
והוא לא בטבע!

הרובוט שניו מרבות
להלן סודות בלבד:

עד כאן החידות
להלן פרוט הנמשל:

הגוף השלישי נסתר
הגוף הראשון מושל

קום, גוף שני! אל תהיה צעצוע
בידי החלל המצוי, המשטר הפצוע,
תהיה לי יחיד ברבים זכר נקבה
קום גוף שני, כל הגוף, לשירת התקנה!

אבא, תכריח את בת השכן להוריד את הרעלה,
ותרשה באפן חד פעמי לשחק לה בערלה.

אל תתקרב לשקוי הקסמים
לפני שהנחת תפליז

אל תתלבש –
עוד מקדם מדי להתלבש

שְׁתֵּה לְעֵינַי יְלִדֶיךָ אֶת הַחֹמֶר הַמְתַּעֵב
כִּף תִּרְכַּשׁ לָךְ יֵצֵר, יֵצֵר לְלֹא רֶכֶב.

אֵל תַּחֲיֶה, אֵל תַּחֲיֶה
כֹּאֲשֶׁר אַף אֶחָד לֹא רוֹאֶה
תַּחֲיֶה כֹּאֲשֶׁר אַתָּה יִשָּׁן וְאֲנִי מִסְתַּכֵּל

מִתּוֹךְ הָעֵינַיִם שְׁלֶךְ

עַל הַגּוֹף הַהוֹלֵל

שְׁלִי

בְּשַׁעוֹת הַפְּנָאִי תִתְרַכֶּה

בְּמוֹכֵן הַנְּכוּן

בְּזִמְזוֹן שְׁאֵנִי מְצַטְמָצֵם

תִּשְׁתַּנֶּה

כִּי הַשֵּׁם שְׁלֶךְ מִשְׁתַּנֶּה

מֵאֲזוֹ שְׁאֵנִי מְדַקְלֵם

תִּגְדֵּל כְּמוֹ שֶׁד בְּצַנְצָנֶת
כְּמוֹ רֹאשׁ מְדַבֵּר בְּבִקְבוּק זְכוּכִית,
מִי יֵאֱמִין שֶׁהַרוּחַ עַל אֲמֵת
נִמְצָאת בְּחִלָּל הַמוֹחִי?

מי יֵאמִין שְׁאֵתָהּ הַשְּׁמֵנֶת
לא מִסְבֵּה רְפוּאֵית,
אֵלָא בְּגִלְלֵי שְׁתַּמִּיר הָאֲמֵנֶת
לא עֲלִינוּ – בְּאֵלוֹהִים

גַּם בַּמַּכְלֵת עֲדִין מֵאֲמִינִים
וּבַמְרַקְחַת לא בְּדִיוֹק שׁוֹלְלִים
בַּמְקוֹמוֹת הָאֵלֶּה קְרָאוּ בְּעֵתוֹן אִיךְ אֵתָהּ

עֲכָשׁוּ תַעֲשֶׂה
בְּמֶרֶץ כְּפוֹל
אֵת כָּל הַדְּרוֹשׁ

לְהִיּוֹת גּוֹף שְׁנִי
כְּקַרְקַע חָרוֹשׁ
בִּינָה לְבִינִי

כְּאִיכָר הַקְּסוּם
מִמְלֵא בִינִי לְבִינָה
לְפַקְדַת צְמֻנֵט

וְזֶה כְּמוֹ לְרֵאוֹת
כְּכָל גּוֹשׁ וְגוֹשׁ
בְּכַה אֲפוּיָהּ

גְּבִינַת רוֹקְדַת
כְּזֹכוֹת זָרָה
כְּפִלְאָ וְעֵבוֹדָה!

אֵלֶּךָ פְּנִים וּפְנִים לְמַחְפְּשֵׁי גְּאֻלָּה,
אֵלֶּךָ דְּרָכִים מוֹבִילוֹת אֵת הַמְּלָה לְעוֹלָה.

ההורים של מי עשויים גבינה?

ההורים של מי עשויים גבינה לבנה?

ההורים של מי עשויים במבה וביסלי?

ההורים של מי עשויים מבטים וטקסים?

ההורים של מי אכילים לגמרי?

של מי לגמרי לא אכילים?

ההורים של מי זוהרים בחשך,

ההורים של מי שתי מלים?

מי מצין את מיץ ההורים –

בלי להוריד תלבשת

ספורט, אם לא

הגרים?

האדמה עצמה ממליצה לנו על המלה שנים

(הורי הגבור לועסים את עצמם במים)

עולם התרבות לא עשה אותי מאשר,

השקוי לא עוזר ובכלל – אני נמושה.

את מי יש להאשים?

את השוטרים הפושעים!

את מי נשים לאויבים?

**תדון אותם למוות בלבך
את לגיונות המגנים עליך**

את השופטים השבועים!

מי אמר "השירה – גיהנום"?

עמד דם!

מי אמר, הכל יעבר?

תעירו את הגבור!

מי עשה בנו ספורט?

מי גזל מאתנו את יצר הנצחון

גנב לנו את הרצון

להיות לוחמי האור

ברור מפלצות

תעירו את הגבור!

מי תקף אותנו בצחוק

(לא לגמרי בצחוק) מאחור

נכה לנו מאור –

כבר היה אחרי חצות

תעירו את הגבור!

נשקיני לבל אבד

אשרי הזוכה בעודו אדם לראות את פני הכלה!
מי ששרד את ברית המילה, ישרד גם את הגמילה.

רוח הקדש אתנו במעצר

שלחן זהב באהל נחשת שקר לבן

המצפון השקט אתנו בתוכך

אנשי מערות ישנים מעבר לסורגים

הורי הגבור שתו ממי התהום

רוח הקדש אתנו במעצר

מלאכי חלקים עשו ענוי לא מכאיב

נשים מרבות רוצות אותי בשנית

יער קסום סובב אותנו בתא

נצחונות נצחונות נצחונות. הפוגה. פפצות.

לצני מקצועות מצאו להם בעלים

כאן האמת הקטנה לא אותה אחת

התנין פותח את פיו וכלם יוצאים

אני פותח את פי וכלם יוצאים

היפי נשאר בודד, מתעטף בדגל

היפי הולך יחף, אבל יש לו חרב

כוחות האובל,

דעו

את מקומכם!

צומי, חילת

רְקָדִי, מְלַכֶּת הַכֶּתֶה

לִילָה, לִקַּק אֶת בְּהוֹנוֹתַי!

תְּשַׁבְּרֵי צְלָחוֹת,

כְּתוּלָה חִיָּה

תִּתְלַבְּשֵׁי, אָחוֹת!

תִּרְקַד מוּלֵי עֵירִם, תּוֹשֵׁב דְרוֹם!

עוּרֵי שִׁפְחָה,

זְמַרְי! זַעֲקֵי! בְּשָׂרֵי!

נִפְרָץ חֲלַל הַחֲזוֹה

הַחוֹצָה אֶל הַשָּׂדֶה

הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ

שִׁינוֹ תִּנּוּחָה

סוּף סוּף

סוּף סוּף

הַשִּׁירִים כְּתִבּוּ אֶת עֲצָמָם

(הָאֲחֵרִים רָאוּ אֶת עֲצָמָם)

זְהוּ!

שׁוֹטְרִים זִינּוּ אֶת עֲצָמָם

לְאוֹר הַבֶּקֶר הַסֶּתֶבֶר: כְּוִנוּ עֲלֵינוּ אֶקְדַּח צַעֲצוּעַ

הַדְּבָרִים הַכִּינּוּ עֲצָמָם

אִיךָ זֶה – לֹא כָּאֵן

שְׁלַחַן הַזֶּהֱב מְזַרְיקָה לְזִרְיקָה

מוֹפִיעַ וְנִעְלָם

וְהִיָּה לִי אֵז חַלְלוֹם
עַל הָאֲנָס הַקְּבוּצָתִי:
הַגּוֹרוֹ בִּי יִהְיֶה
וְהִרְבִּי יִתְפַּס אוֹתִי

הָאֲשָׁף הַקּוֹרָא בְּעֵנָן
בִּיחַד עִם בְּעַל הָאוֹב
הַפְּכוּ אֶת גּוֹפֵי הַלְּבָן
לְלֵהֵט וּלְמַכָּאוֹב
(כַּמְעַט לְסַפֵּר אִיּוֹב)

וְזֶה אֶחָד הַדְּבָרִים שֶׁקָּשָׁה לְהֵלֵךְ
שֶׁהֲרֵי שִׁירִים אֵלּוּ לְשֵׁם לְצִנּוֹת נִתְחַבְּרוּ
אֶלֶּא שֶׁהַכַּפְּרָיִים שָׂרוּ אוֹתָם בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת.
(ש"י עֲגֻנוֹן, הַכְּנֻסֶת כֹּלֵה)

תְּמִיד רְצִיתִי לְלַמֵּד
עַל הַגְּדֵת עֲתִידוֹת
אֶף הַמּוֹרִים בְּחַלְלוֹם
נִשְׁכּוּ אוֹתִי בְּפִטְמוֹת,
קָרְעוּ אוֹתִי בְּגִדוֹל,

הֲלִכּוּ אִתִּי עַד הַסּוּף –
בְּתוֹךְ הוֹנָה מִיָּדִי
הָאֲדָמוֹר וְהַפִּילוֹסוֹף
תִּקְעוּ לִי בַתַּחַת וְרָדִים...

בְּשֶׁהֲתַעֲוֹרְתִי, מִיָּד
הַבְּנֵתִי – בַּתְּחוּם הַדָּת
אֲנִי יוֹדַעַת עַכְשָׁו
כָּל מָה שֶׁיֵּשׁ לְדַעַת:

הַסּוֹד וְהַנְּבוּאָה
אֵינָם שְׁוִים וְלֹא גְרוּשׁ –
אֲצַטְגִּינֶן, קוֹסֵם וְאִמְגוּשׁ
תִּפְסוּ אוֹתִי בַּמְנוּשׁ

לִילְדֵיכֶם תְּגִידוּ

הַשְּׁבוֹן לֹא מְבִיא מְזֵל

לְשׁוֹן מְקוֹר מִחֻלָּה

תִּנְ"ךְ זֶה לֹא טָבֵעַ

סְפָרוֹת – חֲלוּל מְלֹאכָה

הַבְּשׂוּרָה הַטּוֹבָה הִיא עֲנֹוֵי סִינִי

גופי – להיטים נבחרים

– אִין אָפֶסַט –

סֶרֶט כָּחַל זֶה אִירֵאוֹלוֹגִיָה

גַּם אִם אֵינְנוּ פִיזִי

לֹא בְצַחוּק שְׁלוֹמִצִיּוֹן הַמְּלֶכֶה אָמְרָה: סְפוֹרֶט זֶה הַשְּׁפֵלָה אֵימָה

וְהַשִּׁירָה הִיא גִ'הָאָד

(כָּל עֲבוּדָה הִיא גִ'הָאָד)

הָאֵיבָר הַקָּסוּם עוֹשֶׂה פֶּעֶלֹו

בְּשִׁלְחֵן הַזֶּהָב – הִידֵר!

כל הזכויות לקטע המצוטט מתוך "הכנסת כלה" שמורות להוצאת שוקן. פרטי מראה המקום: שמואל יוסף עגנון, "כל סיפוריו של שמואל יוסף עגנון", כרך ראשון (שוקן, תרצ"א), עמ' נ"א.